

Skansen og brannstasjonen. (Kjell Nesse)

Der brannstasjonen nå ligger, lå i sin tid det store hovedhuset på gården Store Bleken. I 1772 kom eiendommene i hendene på Friedrich Fosswinckel. Han hadde fra før store eiendommer på Nygård, der han hadde utført et imponerende arbeid med dyrking og planting. Det var han som blant annet plantet den omsungne Nygårdsalleen. (Et vers i Nystemten). Nå brukte han mye energi på å sette hovedhuset på Stor Bleken i god stand, samtidig som han dyrket opp områdene oppover mot fjellsiden. Han bygget også et stort platå med brystvern utenfor hovedhuset, noe Dreier har forevige i et praktfullt litografi. Det er dette platået med brystvern som er bakgrunnen for navnet Skansen.

I 1827 overtar kjøpmann Jacob Prom Store Bleken, og ved hans død i 1833 er det enkefruen, madam Prom, som styrer over gården. Hun forpakter den riktignok bort, men bruker hovedhuset som sommerbolig. Og det var et svært hus, grunnflaten var på hele 280 kvadratmeter. Når høsten kom, flyttet hun ned igjen til Øvregaten der kjøpmennene holdt til. Gården ble så solgt til Bergen kommune i 1879. Det ble da foreslått å bygge en militær brannpost på stedet, hvor det dessuten også skulle være et basseng. I 1880 ble det bevilget 14000 kroner til et vannbasseng, og det er dette Ludvig Jerdal og Ole Rakner gjentatte ganger har vært noe uenige om.

Det var i årene som fulgte mye frem og tilbake om hva som skulle gjøres med hovedhusene som forfalt mer og mer. Endelig: i 1902 ble det bestemt at husene skulle rives, og det skulle bygges en ny brannstasjon. Tårnet ble hele 14 meter høyt, og det måtte da gis dispensasjon fra bygningsloven, for største lovlige høyde mot gate var da ni meter.

Den nye brannstasjonen ble på folkemunne kalt "Rollandskjerken" etter branningeniør Rolland.

Tårnet var ikke møblert, det vil si det var ingen stoler der, for brannfolkene som hadde vakt hadde "stående" vakt. Det var disse vaktene som først meldte fra om den store bybrannen i 1916.

Det som siden ble garasje for en brannbil, var opprinnelig stall for brannhestene.

Nå disponerer Skansens Bataljon og Skanseguttenes Forening tårnet og 2. etasje. Offiserene har sitt rådslokale i tårnet, mens foreningen disponerer leiligheten. Det er foreningens medlemmer som har pusset opp lokalene, og det er også foreningen som står for utleievirksomheten. Lokalene er svært populære til mange slags feiring, men det medfører selvsagt slitasje og en god del vedlikehold.

Brannvesenet disponerer 1. etasje, og det er vel et håp om at de skal trekke seg ut derfra hvis den gamle brannstasjonen blir godkjent som brannmuseum.

For flere år siden ble det bestemt at det skal bygges garasjeanlegg under Skansedammen. Selve dammen skal da endres slik at den blir ca 20 – 30 cm dyp. Det har selvsagt vært store protester, og riksantikvaren var inne i bildet med ønske om fredning. Dette førte ikke frem, men slik kommunens økonomi er akkurat nå, kan det ta sin tid før en kommer i gang med noe garasjeanlegg her.

For oss som vokste opp i strøket før bilene ble allemannseie, var Skansen et yndet sted for fotballkamper. Det var ikke få dueller vi hadde mot guttene (og en jente) fra Tordenskjoldsgate. Det hendte riktignok at fotballen gikk over gjerdet og nedover marken, og i et hvert fall en gang knuste en rute i Søndre Blekevei 1 hos gamle fru Johnsen. Vel, fotball

og fotball, under krigen var det ikke lett å få tak på fotballer, så innsurrede aviser måtte gjøre nytten.

På marken der bautaen nå står, var det i sommerhalvåret fint å spille land. Om vinteren og i frostperioder frøs elven som kom ovenfra og gikk ned i et sluk ikke langt fra den grønne pissoaren. Det var gøy å seile nedover elvefaret på et regnslag eller en pappbit, og farten var upåklagelig.

Det var gamlekarene under ledelse av Sigurd Kristiansen som i 50-årene anla barneparken litt lenger oppe. Den ble veldig populær og fikk på folkemunne navnet Sigurds plass.

I krigsårene møttes ofte ganske mange mannfolk på Skansen i tididen om kvelden. Da var det noen som i hemmelighet hadde fått med seg nyheter fra London, og disse ble så delt med de fremmøtte, som alle var å stole på.

Og tenk så på Skansen og 17. mai! Men det er en annen historie.

Kjell Nesse